

DOI 10.37491/UNZ.79.15
УДК 321.01:325.455:332.1

Алла ПОЛЯНСЬКА¹,
Іванна ЗАПУХЛЯК²

ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Обґрунтовано необхідність пошуку сучасних механізмів розв'язання суперечностей між приватними та суспільними інтересами, індивідуальними та управлінськими підходами, громадським та державним баченням до вирішення проблем розвитку місцевої громади. Доведено, що одним з елементів такого механізму є проектна діяльність новостворених територіальних громад, яка завдяки цілеспрямованості, орієнтації на вчасність та якість результату, можливостям залучення фінансових ресурсів з різних джерел дозволить підвищити ефективність та результативність діяльності територіальної громади, покращуючи якість суспільного життя та зміцнюючи її конкурентний потенціал. Здійснено діагностику проектної діяльності територіальних громад Івано-Франківщини. Це дозволило встановити, що серед проєктів територіальних громад переважають короткотермінові та малобюджетні проєкти, які недостатньою мірою вирішують системні проблеми розвитку територій, що пов'язано з фінансовою неспроможністю наявних територіаль-

¹ доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри менеджменту та адміністрування,
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу,
parvs@ukr.net,
<https://orcid.org/0000-0001-5169-1866>.

² доктор економічних наук, професор,
професор кафедри менеджменту та адміністрування,
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу,
zapib@ukr.net,
<https://orcid.org/0000-0002-1218-0251>.

них громад. Окреслено напрями подальшого розвитку територіальних громад на засадах проектного менеджменту.

Ключові слова: проект, проектна діяльність, інструменти економічного розвитку, територіальна громада, стратегічний розвиток територій.

Місцева самоврядування в демократичних країнах є основою їхнього конституційного ладу, фундаментальним принципом організації публічної влади, запорукою добробуту та економічного розвитку територій. Первинним суб'єктом місцевого самоврядування, основним носієм його функцій і повноважень є територіальна громада села, селища, міста [1].

Постійно зростаючі вимоги суспільства до влади вимагають пошуку сучасних механізмів розв'язання суперечностей між приватними та суспільними інтересами, громадським та державним баченням пріоритетів розвитку, індивідуальними та управлінськими підходами до вирішення соціально-економічних, політичних, етнічних та суспільних проблем. Проектна діяльність є вкрай актуальним складником діяльності органів місцевого самоврядування, що у новому форматі дозволить підвищити ефективність та результативність діяльності, покращуючи якість суспільного життя на відповідній території та зміцнюючи її конкурентний потенціал.

У публікаціях вітчизняних вчених розглядаються приклади застосування проектної діяльності в різноманітних галузях. Науковці зазначають, що проектна діяльність характеризується цілеспрямованістю, конкретизацією та послідовністю завдань, які ставляться перед проектом. Проект розглядають як інструмент економічного розвитку територій [2], а також як інструмент міжнародного партнерства в забезпеченні розвитку територій [3]. Проектний підхід у державному управлінні, який повинен забезпечити формування оптимальної гнучкої організаційної структури органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, їхню взаємодію розглянуто в джерелі [4]. У джерелі [5] проектна діяльність розглядається як інструмент покращення взаємодії для покращення професійності членів громади у використанні проектної діяльності. Інші автори проводили дослідження щодо специфіки використання проектних інструментів залежно від розміру організації та довели необхідність використання, інструментів, що спрямовані на покращення взаємодії людей під час реалізації проектів, коли йдеться про невеликі установи, організації тощо [6]. Зуміли довести важливість застосування сучасних проектних інструментів у забезпеченні інноваційного розвитку економіки науковці у праці [7]. У продовження А. Хейвен розглянув інноваційні інструменти проектного планування [8].

В економічній літературі увага також приділена питанням просторового розвитку, зокрема висвітленню сучасних підходів до планування розвитку громад, місцевого економічного розвитку, розробленню стратегій, використанню інноваційних інструментів планування, процесу діагностики розвитку громади, просторовому плануванню [9]. Проте поза увагою

залишено питання ролі проєктної діяльності у плануванні місцевого економічного розвитку.

Таким чином, проєкт є гнучким інструментом реалізації завдань, спрямованих на створення умов та підтримання розвитку територіальних громад. Попри розуміння вагомості проєктного інструменту в управлінні місцевого розвитку, недостатньо висвітлено питання створення у громадах передумов для реалізації проєктного підходу.

Метою статті є висвітлення практичних аспектів застосування проєктного підходу в забезпеченні розвитку територіальних громад, створених у рамках децентралізації.

Проєктна діяльність може застосовуватись для здійснення будь-яких проєктів в усіх галузях та напрямках територіального розвитку, вирішуючи проблему залучення інвестицій у локальний розвиток та контролю як з боку державних органів, так і з боку громадськості щодо цільового використання коштів, термінів і витрат на реалізацію проєктних ідей. Вона дозволяє залучувати кошти у пріоритетні напрями діяльності та коригувати поточну діяльність відповідно до стратегічних програмних документів територіального розвитку.

З позицій управління, проєкт як окрема управлінська категорія — це впорядкована сукупність управлінсько-технологічних дій, спрямованих на досягнення встановленої мети. Проєкту як системній цілісності властиві як достатньо традиційні, притаманні кожній управлінській дії атрибути (наприклад, цілеспрямованість, обмеженість у ресурсах, зокрема у фінансах і часі, орієнтованість на зміни властивостей об'єкта управління, щодо якого цей проєкт здійснюється), так і специфічні особливості, що й дозволяють класифікувати певну сукупність управлінських дій саме як проєкт.

Систематизуючи набуті теоретичні знання у сфері проєктного менеджменту, узагальнимо підхід до визначення поняття «проєкт» як одноразової сукупності дій і завдань з такими відмінними ознаками: спрямованість на досягнення конкретної мети; високий ступінь координації взаємопов'язаних дій; часова обмеженість, тобто встановлення чітких дат початку і завершення проєкту; наявність фінансових, ресурсних, часових бюджетів; певною мірою неповторність, унікальність. Ці характерні п'ять ознак відрізняють проєкти від інших заходів, планів, програм, ініціатив територіального розвитку та є запорукою успішної реалізації поставлених завдань такого розвитку.

Науковці, досліджуючи проблеми впровадження проєктного менеджменту в діяльність територіальних громад, звертають увагу на низку чинників, що визначають необхідність використання та ефективність проєктного менеджменту в цьому напрямі. Серед таких чинників виокремлюють організаційний та правовий, публічний та екологічний. Організаційний чинник, що визначає необхідність використання проєктного менеджменту в діяльності органів місцевого самоврядування, передбачає утворення громадських організацій, комунальних підприємств як агентів відповідальності та взаємодії з донорськими організаціями в процесі реалізації проєктів розвитку громади. Щодо правового чинника, то проєкти місцевого розвитку повинні відповідати національному законодавству в частині свого

впровадження та опиратися на такі сфери правового регулювання, як: державні закупівлі, охорону навколишнього середовища, допомогу з боку держави та ін. Чинник публічності обумовлений станом перманентної недовіри суспільства до влади. Щоб змінити ситуацію на краще, стимулювати громаду до дій, необхідно переконати людей у тому, що вони не лише цільова аудиторія, споживачі, а й розробники планів, ідеологи свого майбутнього, реалізатори та контролери проекту. Проектний менеджмент, реалізуючи свої технології через громадські організації, професійні та творчі спілки, організації роботодавців, благодійні й релігійні організації, органи самоорганізації населення, недержавні засоби масової інформації та інші не-підприємницькі товариства й установи, легалізовані відповідно до законодавства, здатен сформувати відчуття спільної з владою діяльності в інститутах громадянського суспільства, сприяти посиленню громадянської активності та відповідальності. Нові виклики розвитку ставлять додаткові пріоритети у використанні проектного менеджменту в діяльності органів місцевого самоврядування, зокрема пов'язані з екологічним розвитком, що має вагомий вплив на якість і добробут життя членів громади та сприяє сталому розвитку громади, поєднуючи екологічний, економічний та соціальний аспекти територіального розвитку [10; 11, с. 7–9].

Для цілісного розуміння передумов та значення проектною діяльності в розвитку місцевих громад Івано-Франківщини порівнюємо Ямницьку та Угринівську ТГ (табл. 1).

Таблиця 1

Показники діяльності територіальної громади

Показник	Ямницька ТГ	Угринівська ТГ
Дата створення	29.10.2017 р.	29.04.2018 р.
Кількість рад, що об'єдналися	5 (Ямницька, Павлівська, Сілецька, Тязівська, Рибенська сільські ради)	2 (Угринівська, Клузівська сільські ради)
Площа територіальної громади	76,09 кв. км	17,6 кв. км
Кількість старостинських округів	3	1
Чисельність населення громади	7 897	3 436
Субвенція на формування структури ТГ, тис. грн:		
2018 р.	2 560,4	-
2019 р.	2 367,1	945,7
Середній показник доходів загального фонду (без трансфертів) на одного мешканця, грн	8832,6	4903,9
Рівень дотаційності бюджету, %	Реверсна дотація	8,7
Питома вага видатків на утримання апарату управління у доходах загального фонду, %	11,8	24,2
Питома вага заробітної плати в видатках загального фонду, %	48,8	41,9

Примітка: складено за [12; 13].

Як бачимо з табл. 1, Ямницька ТГ є однією ТГ з усіх ТГ в Україні, яка не використовує державну дотацію, а навпаки, спрямовує кошти в бюджет. Населення громади вдвічі перевищує населення громади Угринівської ТГ. Впродовж 2018–2019 рр. у Ямницькій ТГ були спрямовані значні субвенції на формування структури ТГ, зокрема 2,56 та 2,37 млн грн відповідно; Угринівська ТГ отримала тільки 0,95 млн грн субвенції. Така характеристика зазначених ТГ спричинена наявністю на їхній території бюджетоформуючих підприємств, які є великими платниками податків: ПрАТ «Івано-Франківськцемент» та Брошнів-Осадського підрозділу ТОВ «Свісс Кроно».

У табл. 2 представлено структурні одиниці (посади) Угринівської та Ямницької ТГ.

Таблиця 2

Структурні одиниці (посади) територіальної громади

Структурна одиниця (посада)	
Угринівська ТГ	Ямницька ТГ
Голова Угринівської ТГ	Голова Ямницької ТГ
Заступник голови	Заступник голови
Приймальня	Секретар
Секретар	Центр надання адміністративних послуг (керівник, 5 фахівців)
Юрист	Відділ фінансів, бухгалтерського обліку та звітності (начальник, заступник, 5 фахівців)
Бухгалтер	Відділ загальної та організаційної роботи (начальник, 4 фахівці)
Касир	Відділ правової та кадрової роботи (начальник, 2 фахівці)
Паспортист, нач. ВОС	Відділ земельних відносин, архітектури та комунальної власності (начальник, 2 фахівці)
Спеціаліст	Відділ проектів та програм місцевого самоврядування (начальник, 2 фахівці)
Землепорядник	Відділ освіти (начальник, 3 фахівці)
Староста (с. Клузів)	Відділ культури, молоді та спорту (начальник, 1 фахівець)
-	Служба господарського забезпечення
-	Старости (3 особи)

Примітка: складено за [12; 13].

Розглядаючи елементи організаційної структури досліджуваних ТГ, бачимо, що в Ямницькій ТГ сформовано відділ проектів та програм місцевого самоврядування; проте в Угринівській ТГ не передбачено такої структурної одиниці. Відповідно згідно зі звітними даними про роботу ТГ в плані проектної діяльності (табл. 3) та виходячи з результатів проведення районного конкурсу проектів та програм розвитку місцевого самоврядування, можна стверджувати таке. Щодо участі досліджуваних ТГ у програмах

розвитку місцевого самоврядування, то як Ямницька, так і Угринівська ТГ впродовж останніх трьох років участі не брали. Варто зазначити, що найактивнішим учасником щодо пропозиції проектних заявок та виграних проектів є Тисменицька міська рада.

Таблиця 3

Проекти-переможці бюджету участі Ямницької ТГ на 2019 рік

№ проекту	Назва проекту	Бюджет, грн	Тривалість реалізації проекту, місяців
0002	Сучасній бібліотеці — сучасні технології	24 999	6
0003	Книгам про Тязів бути (Історія села. Тязівське весілля)	24 770	24
0007	Чиста криниця	19 808	2
0010	Новий освітній простір (навчання та розвиток за межами класної кімнати)	21 755	6
0011	Мій всесвіт (освітній простір для дітей з особливими освітніми потребами)	24 988	8
0012	Видання збірки поетичних творів жителів Ямницької ТГ	24 500	4
0014	Криниця у Млинівці (облагородження джерела по вул. Зелена)	24 800	6
0015	Реставрація волейбольного поля	25 000	14

Примітка: складено за [14].

У 2019 році Ямницька ТГ активізувалася і провела конкурс проектів за системою «бюджет участі», зокрема подано 17 заявок–проектів загальним бюджетом 388,749 тис. грн, виграно — 8 проектів із загальним бюджетом 190,62 тис. грн (рис. 1).

Проведемо дослідження проектної діяльності Ямницької ТГ за такими ознаками (табл. 4):

- за терміном реалізації: короткотермінові (менше 1 року), середньотермінові (від 1 до 3 років), довготермінові (більше 3-х років);
- за вартістю: малобюджетні (до 200 тис. грн), середньобюджетні (200–800 тис. грн), великобюджетні (більше 800 тис. грн);
- за типом інноваційності: абсолютно та відносно інноваційні;
- за характером та сферою діяльності: промислові, проекти дослідження та розвитку, організаційні, економічні, у сфері розвитку культури, освітні, у сфері охорони здоров'я, спортивні та екологічно-соціальні.

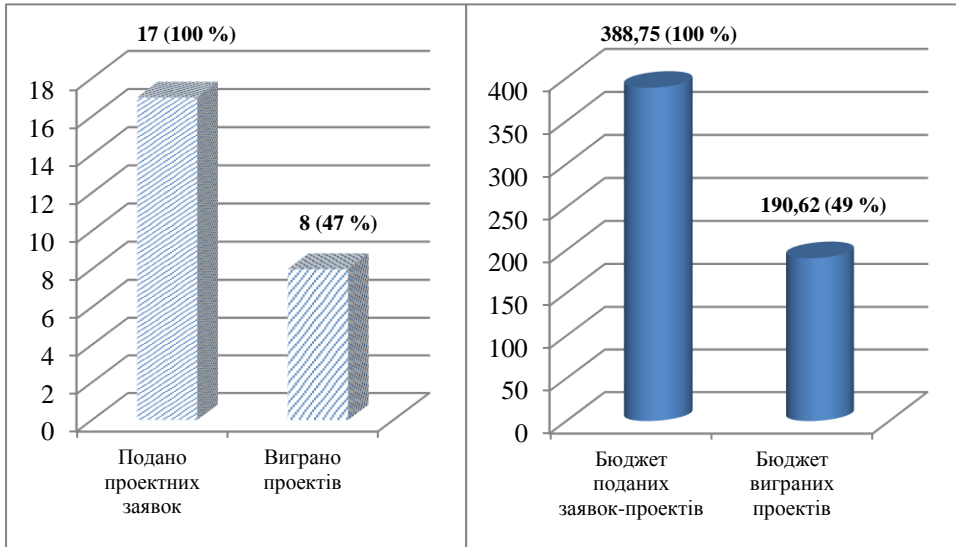

Рис. 1. Порівняння кількості та вартості поданих заявок-проектів та виграних проектів Ямницькою ТГ у 2019 році

Примітка: побудовано за [14].

Таблиця 4

Класифікація проектів, реалізованих Ямницькою ТГ

Ознаки проектів	Кількість проектів	%
За терміном реалізації:	8	
короткотермінові	6	75
середньотермінові	2	25
довготермінові	0	0
За вартістю:	8	
малобюджетні	8	100
середньобюджетні	0	0
великобюджетні	0	0
За типом інноваційності:	8	
абсолютно інноваційні	2	25
відносно інноваційні	6	75
За характером та сферою діяльності	8	
промислові	0	0
проекти дослідження та розвитку	0	0
організаційні	0	0
економічні	0	0
у сфері розвитку культури	3	37,5
освітні	2	25
у сфері охорони здоров'я	0	0
спортивні	1	12,5
екологічно-соціальні	2	25

Примітка: розраховано за [14].

З'ясовано, що короткотермінові проекти, термін реалізації яких менше року, є найбільш затребуваними в нинішніх соціально-економічних умовах. Це зумовлено наявністю в територіальних громадах значної кількості нагальних, але «дрібних» проблем, які потребують термінового вирішення в умовах обмеженості фінансових ресурсів. Останній факт підтверджує також інформація про надання громадами переваги малобюджетним проектам, вартість яких складає до 200 тис. грн, не реалізовувалися середньо- та великобюджетні проекти. Це означає, що фінансові обмеження гальмують реалізацію масштабних проектів. Зазначене ілюструє необхідність укрупнення громад і збільшення їх фінансових можливостей, спонукає до активізації механізмів співробітництва громад. Під час дослідження встановлено, які з функціональних аспектів проекти переважно розглядаються. Очолюють рейтинг проекти у сфері культурного розвитку Ямницької громади (37,5 %), освітні та еколого-соціальні складають по 25 %, проекти у сфері спорту — 12,5 %, що є природним для проектів місцевого самоврядування, які переважно мають соціальну спрямованість, і підкреслює зацікавленість та відповідальність муніципальних органів влади в результатах проектів.

Функціональне спрямування та структура проектів за бюджетом, відсутність інфраструктурних проектів засвідчують, що фінансові обмеження гальмують реалізацію масштабних проектів, що доводить необхідність укрупнення громад і збільшення їхніх фінансових можливостей для реалізації проектів розвитку.

Важливим питанням є «м'який фактор», тобто професійна та ментальна готовність персоналу органів місцевого самоврядування до розробки проектів та управління ними. Тому одне з питань проведеного дослідження було спрямоване на визначення кола осіб, які здійснюють проектну діяльність в органах місцевого самоврядування. Як бачимо з табл. 2, в Угринівській ТГ штатним розписом не передбачено ні відділу, ні фахівця з проектного менеджменту. В Ямницькій ТГ сформовано відділ проектів та програм місцевого самоврядування (начальник, 2 фахівці), що складає 7 %. Щодо наявності й кількості осіб, які мають кваліфікацію (професійну освіту, сертифікат тощо) з управління проектами, то жоден фахівець досліджуваних ТГ немає такої освіти. Відповідно можна стверджувати, що на сьогодні існує висока потреба у професійній освіті в галузі управління проектами та є значний сегмент для розвитку відповідного ринку освіти. Очевидно, що якісні зміни в змісті управління повинні відобразитись на структурі управління, мають створюватися умови підвищення кваліфікації співробітників з управління проектами, заохочення активності в проектному середовищі. Кваліфікований персонал та відповідний документальний супровід діяльності з управління проектами сприятиме підвищенню якості проектної діяльності.

Зазначимо, що більша частина працівників ТГ не володіє інформацією щодо того, чи є в ТГ документи, які регламентують діяльність з управління проектами. Зокрема 18,6 % (8 осіб) працівників Ямницької ТГ знають про такі документи, а в Угринівській ТГ — 5,67 % (1 особа). Це, насамперед, свідчить, що зазначена діяльність виконується недостатньо

системно, часто на розсуд тих, хто її здійснює. При цьому основними регламентуючими документами є різного роду методичні вказівки та вимоги організацій, до яких подаються проекти на фінансування. З одного боку, використання зазначених документів як керівних є виправданим. З іншого — це дозволяє стверджувати, що недостатньо налагоджено систему відповідальності за проектну роботу, яка не інституціоналізована посадовими інструкціями.

Наслідком такого для співробітників може бути втрата системного бачення взаємозв'язків між метою розробки та реалізації проектів і метою більш високого порядку, зокрема програмами та стратегіями розвитку територій.

З позицій перспективи розширення сфери застосування проектів для розв'язання проблем місцевого самоврядування, логічною є постановка питання про озброєння зазначеної діяльності програмними продуктами, адекватними складності проектів, що розробляються. Велика кількість розрахункових операцій багатьох підпроцесів управління проектами вимагає застосування спеціалізованих програмних засобів. З'ясовано, що 100 % у проектній діяльності Ямницької ТГ використовують програмний продукт MS Excel для формування календарного плану та бюджету проекту, спеціалізовані програмні продукти відсутні. Результати проведеного дослідження свідчать про відчутну нерівномірність наявного рівня готовності персоналу ТГ до проектної діяльності, яка стає все більш поширеною і за-требуваною в територіальних громадах.

Таким чином, у статті на основі розгляду огляду теоретичних та практичних засад використання проектного менеджменту в діяльності територіальних громад виділено чинники, що визначають передумови розвитку територіальних громад на основі проектного підходу. Серед таких чинників виокремлено організаційний та правовий чинники, чинник публічності та екологічний чинник, що є найбільш релевантними для ситуацій, що складаються в діяльності розглянутих територіальних громад.

Здійснено діагностику проектної діяльності на прикладі Ямницької та Угринівської ТГ. З досліджуваних ТГ тільки в Ямницькій є відділ, який займається плануванням та впровадженням проектів, проте службовці, які працюють у цьому відділі, не мають спеціальної кваліфікації відповідно до вимог фондів-грантодавців. Було встановлено, що зміст і сутність аспектів проектного аналізу не завжди розуміється адекватно, що призводить до недостатньої якості обґрунтування суспільної корисності проектів, неповного врахування ризиків їх впровадження.

Встановлено, що серед проектів Ямницької ТГ переважають короткотермінові та малобюджетні проекти, які недостатньою мірою вирішують системні проблеми розвитку територій, що безпосередньо пов'язано з рівнем фінансової спроможності територіальних громад.

Зроблено висновок, що сьогодні найбільш актуальними напрямками проектів розвитку місцевого самоврядування є підвищення якості надання адміністративних послуг; створення сучасних систем організації управління громадою; нове будівництво, реконструкція, капітальний ремонт вулиць, доріг, мостів тощо; закупівля транспортних засобів для підвезення

дітей до навчальних закладів та ін.; нове будівництво, реконструкція, капітальний ремонт об'єктів водопостачання та водовідведення, об'єктів поводження з відходами та рекультивація територій сміттєзвалищ тощо; забезпечення належного рівня безпеки та цивільного захисту; культурно-освітній розвиток громади; підвищення конкурентоздатності громади; забезпечення медичними послугами тощо.

Перспективами подальших досліджень є розроблення практичних рекомендацій щодо реалізації проектного підходу в системі розвитку територіальних громад, зокрема через розроблення проектної картки, яка є обов'язковим елементом реалізації стратегії розвитку, адже на їхній підставі ТГ зможе визначити найбільш пріоритетні проекти для своєї громади, та налагодження координаційного забезпечення проектноорієнтованого управління процесами стратегічного розвитку територіальних громад.

Список використаних джерел

1. Про добровільне об'єднання територіальних громад. Закон України від 05.02.2015 р. № 157–VIII. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL : <http://bit.ly/2vuJvpp>.
2. Воробей В., Кравчук К., Крижанівський В., Поліковська Ю. Інструменти економічного розвитку територій (2017). *PPV Knowledge Networks*. URL : <https://bit.ly/370WTAY>.
3. Полянська А. С., Дрогомирецький В. Г. Проектна діяльність як інструмент міжнародного партнерства у забезпеченні розвитку територій. *Теорія і практика стратегічного управління розвитком галузевих і регіональних суспільних систем* : VI міжн. наук.-практ. конф., 11–13 жовтня 2017 р. Івано-Франківськ, 2017. С. 152–155.
4. Дурман О. Л. Використання проектного менеджменту в діяльності органів місцевого самоврядування. *Вісник Херсонського національного технічного університету*. 2020. № 3 (74). С. 140–147.
5. Удод Є. Г. Проектний підхід щодо підсилення спроможності територіальних громад в умовах децентралізації. *Аспекти публічного управління*. 2015. № 4. С. 6–13. URL : <https://bit.ly/3ePf2WH>.
6. Turner R., Ledwith A., Kelly J. Project Management in Small to Medium-Sized Enterprises: Tailoring the Practices to the Size of Company. *Management Decision*. 2012. Vol. 50, Issue 5. P. 942–957. <https://doi.org/10.1108/00251741211227627>.
7. Zaman, Umer, Nawaz, Shahid, Nadeem, Raja Danish. Navigating Innovation Success through Projects. Role of CEO Transformational Leadership, Project Management Best Practices, and Project Management Technology Quotient. *Journal of Open Innovation Technology Market and Complexity*. 2020. Vol. 6, issue 4. P. 1–19. <https://doi.org/10.3390/joitmc6040168>.
8. Allahar, H. A Management Innovation Approach to Project Planning. *Technology Innovation Management Review*. 2019. Vol. 9, issue 6. P. 4–13. <http://doi.org/10.22215/timreview/1245>.
9. Васильченко Г., Парасюк І., Єременко Н. Планування розвитку територіальних громад. Київ : Ві Ен Ей, 2015. 256 с. *Асоціація міст України*. URL : <https://bit.ly/3y3YGB5>.
10. Міхеєнко Н. Рада Європи: децентралізація — найуспішніша реформа в Україні (28.10.2018; 17:26). *Today.ua*. URL : <https://bit.ly/2V97dEm>.

11. Боковикова Ю. В. Проектний менеджмент в діяльності органів місцевого самоврядування. *Державне будівництво*. 2015. № 1. ISSN 1992-2337. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського НАН України. URL : <https://bit.ly/3iL6KjF>.
12. Ямницька територіальна громада Івано-Франківської області. URL : <https://yamnytsya-otg.if.ua/>.
13. Угринівська громада Івано-Франківської області. URL : <https://ugrunivotg.com.ua/>.
14. Бюджет участі. *Ямницька територіальна громада Івано-Франківської області*. URL : <https://bit.ly/3h8PYer>.

Надійшла до редакції 12.12.2020

Alla POLYANSKA,

Ivanna ZAPUKHLYAK

Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas

Project Activity as a Tool for the Development of Territorial Communities

The article substantiates the need to find modern mechanisms for resolving the conflicts between private and public interests, individual and managerial approaches, public and state vision on solving the problems of local community development. It is proved that one of the elements of such a mechanism is the project activity of the united territorial communities, which due to purposefulness, focusing on timeliness and quality of project results, as well as opportunities to attract financial resources from various sources, will increase the efficiency and effectiveness of the united territorial community activity, improvement the quality of public life and strengthening its competitive potential. The project activities of the united territorial communities of Ivano-Frankivsk region were diagnosed, which allowed to establish that short-term and low-budget projects predominate among local communities' projects, which insufficiently resolve the systemic problems of territorial development due to financial insolvency of existing territorial communities. The directions of further development of the united territorial communities on the basis of project management are outlined.

Keywords: *project, project activity, tools of economic development, united territorial community, strategic development of territorial communities.*